

DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT

Fagskoler
Ifølge liste

Deres ref

Vår ref

Dato

16/8403-

22.12.2016

Statsbudsjettet 2017 kap. 276 post 72 – Tilskuddsbrev for fagskoler

1. INNLEDNING

På bakgrunn av Stortingets behandling av statsbudsjettet for 2017 sender Kunnskapsdepartementet med dette tilskuddsbrev til fagskolene som mottar statstilskudd fra Kunnskapsdepartementet. Tilskuddsbrevet er Kunnskapsdepartementets årlige oppdragsdokument til institusjonene og er hovedkanalen for formidling av forventninger for det aktuelle budsjettåret. Brevet viser også hvilke vilkår og forutsetninger som departementet stiller og som mottakerne aksepterer ved å ta i bruk midlene. Styret må derfor gjøre seg godt kjent med tilskuddsbrevets innhold. Eventuelle endringer eller ytterligere tilskudd vil bli formidlet gjennom supplerende tilskuddsbrev i 2017.

Statlige universiteter og høyskoler skal publisere tildelingsbrevet på sine nettsider så snart de har mottatt brevet, jf. økonomiregelverket, bestemmelsene 2.3.2. Departementet anbefaler også fagskolene å publisere tilskuddsbrevet på sine nettsider.

2. REGJERINGENS PRIORITERINGER

Departementet viser til *Meld. St. 9 (2016-2017) Fagfolk for fremtiden. Fagskoleutdanning* som ble lagt frem for Stortinget 2. desember 2016. Regjeringens visjon er at fagskoleutdanning på sikt skal være mer attraktiv, ha flere studenter, større fagmiljøer og at

Postadresse
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo
postmottak@kd.dep.no

Kontoradresse
Kirkeg. 18
<http://www.kd.dep.no/>

Telefon*
22 24 90 90*
Org no.
872 417 842

Universitets- og
høyskoleavdelingen

Saksbehandler
Joar Nybo
22247948

fagskolesektoren som helhet skal være mer synlig og mer ettertraktet i arbeidslivet. Tiltakene som foreslås i meldingen vil langt på vei bidra til å oppfylle denne visjonen. Regjeringen vil prioritere å gi et løft til fagskolesektoren hva gjelder kvalitet, fagmiljø, studentvelferd, finansiering og styring.

I meldingen foreslås det også at finansieringen av fagskoleutdanning samles i en ny enhetlig tilskuddsordning for fagskoleutdanning under Kunnskapsdepartementet. Tilskuddsordningen foreslås å bestå av et grunntilskudd og et resultatbasert tilskudd. Det tas sikte på at den nye tilskuddsordningen implementeres fra 2018.

I statsbudsjettet for 2017 er det vedtatt en styrking av fagskolesektoren på om lag 68 mill. kroner knyttet opp mot kvalitetsutvikling av fagskoleutdanninger, utvikling av nye utdanningstilbud og videreutvikling av eksisterende utdanninger. Departementet vil i eget brev kunngjøre kriterier for søknader om tilskudd under disse utviklingsmidlene.

3. MÅL FOR 2017

Kunnskapsdepartementet har fastsatt fire overordnede sektormål som er felles for høyere utdanning, fagskoleutdanning og forskning for 2017.

Målene er:

- høy kvalitet i utdanning og forskning
- forskning og utdanning for velferd, verdiskaping og omstilling
- god tilgang til utdanning
- effektiv, mangfoldig og solid høyere utdanningssektor og forskningssystem

Kunnskapsdepartementet har fastsatt følgende mål for tilskuddet over kap. 276 post 72 til fagskoleutdanning, jf. Prop. 1 S (2016–2017):

Målet med tilskuddet er å bidra til gode utdanningstilbud ved de fagskolene som får tilskudd over posten.

Fagskolene skal bidra til å gi samfunnet kunnskap og kompetanse som er nødvendig for å bidra til fremtidig velferd og verdiskaping. Fagskolelovens formål er å sikre fagskoleutdanninger av høy kvalitet gjennom en offentlig godkjenningsordning og at studenter ved fagskoleutdanninger får tilfredsstillende vilkår, jf. § 1. Etter loven skal fagskoleutdanning være yrkesrettet, definert som utdanning som gir kompetanse som kan tas i bruk i arbeidslivet uten ytterligere generelle opplæringstiltak.

Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk (NKR) med overordnede læringsutbyttebeskrivelser, er fastsatt for fagskoleutdanningen. Det innebærer at alle nye og etablerte fagskoletilbud skal være beskrevet med hensyn til læringsutbyttet. Det innebærer også at NOKUT fører tilsyn med at læringsutbyttebeskrivelsene er i tråd med kravene i NKR.

4. BUDSJETT FOR 2017

Stortinget har vedtatt statsbudsjettet for 2017, jf. Innst. 12 S (2016–2017) og Prop. 1 S (2016–2017).

4.1 Budsjettedtak kap. 276 post 72

Stortinget har bevilget totalt 70,6 mill. kroner over kap. 276 post 72 til fagskoleutdanning.

Tilskuddet er rammestyrkt og tildeles på grunnlag av fjorårets bevilgning. Med en rammestyrkt bevilgning mottar den enkelte fagskole et fast tilskudd. En eventuell endring av tilskuddet avhenger av at det tilføres mer midler til fordeling over kap. 276 post 72 i statsbudsjettet.

Årlig ramme fastsettes av Stortinget ved den årlige behandlingen av statsbudsjettet.

Tilskuddet over kap. 276 post 72 for 2017 er en videreføring av tilskuddsnivået i 2016, med et tillegg på 2,8 pst. i kompensasjon for lønns- og prisvekst.

Tabellen nedenfor viser tilskudd til fagskolene.

	<i>Beløp</i>
Bårdar Akademiet AS	14 128 000
Designinstituttet	3 573 000
Det tverrfaglige kunstinstitutt	1 998 000
Einar Granum kunstfagskole	12 869 000
Fabrikken Asker kunstfagskole	4 746 000
Fagskolen for bokbransjen	1 211 000
Fagskolen Innlandet	4 374 000
Frelsesarmeens offiserskole	795 000
Hald internasjonale senter	4 386 000
Kunnskolen i Bergen	5 873 000
Kunnskolen i Rogaland	4 820 000
Menighetsbibelskolen	3 262 000
Nordland kunst- og filmfagskole	3 324 000
Ålesund kunstfagskole	5 247 000

4.2 Utbetaling og kontroll

Statstilskuddet utbetales halvårlig. Fagskoler som får anvist eller utbetalt for mye midler, plikter straks å informere departementet om dette og tilbakebetale overskytende beløp, med mindre departementet aksepterer at feilen korrigeres ved senere anvisning/tilskudd.

Fagskolene plikter å informere departementet dersom midlene ikke fullt ut blir benyttet til formålet. Departementet vil da vurdere å avstemme differansen opp mot senere tilskudd.

Kunnskapsdepartementet og Riksrevisjonen kan kontrollere at midlene blir brukt etter forutsetningene, jf. bevilgningsreglementet § 10 annet ledd og lov om Riksrevisjonen § 12. Statstilskudd kan avvikes og kreves helt eller delvis tilbakebetalt dersom det ikke benyttes i samsvar med forutsetningene. Dette gjelder for eksempel hvis mottakere av statstilskudd ikke

rapporterer etter kravene som stilles, når statstilskudd ikke brukes i henhold til fagskoleloven, og når mottaker av statstilskudd har så alvorlige økonomiske utfordringer at det oppstår risiko for at studentenes rettigheter ikke ivaretas.

Alle endringer i selskapsform, vedtekter og/eller eierskap, samt eventuelle endringer av antall studiesteder skal rapporteres omgående. Departementet forutsetter å bli informert om en fagskoleutdanning det er innvilget tilskudd til, ikke startes opp i tråd med informasjonen i søknaden om tilskudd til departementet eller dersom antallet fagskolestudenter reduseres.

4.3 Vilkår for disponering av tilskuddet

Tilskuddsmottaker skal drive utdanning som er godkjent av NOKUT i henhold til fagskoleloven og tilhørende forskrifter. Tilskuddet skal komme studentene til gode, jf. fagskoleloven § 9 annet ledd. Dette innebærer blant annet et utdelingsforbud for inntekter fra offentlig tilskudd og studentenes egenbetaling. Tilskuddet skal anvendes til utdanninger som er godkjent av NOKUT.

Tilskuddsmottaker skal rapportere inn resultater fra virksomheten til Database for statistikk om høyere utdanning - fagskoleutdanning (DBH-F), jf. pkt. 5.

Departementet fører tilsyn med tilbydere av fagskoleutdanning som mottar offentlig tilskudd, jf. fagskoleloven § 8 annet ledd, mens NOKUT fører tilsyn med krav som ligger til grunn for godkjenningen. Lovverket, forutsetninger gitt i Stortingets årlige budsjettvedtak og kravene i bevilgningsreglementet danner utgangspunkt for departementets oppfølging av de private fagskolene med offentlig tilskudd. Regjeringen har foreslått endringer i regelverket for tilskudd og egenbetaling for private høyskoler og fagskoler, inkludert hjemmelen for tilsyn, jf. Prop L 44 (2016–2017). Departementet har styrket arbeidet med oppfølging av fagskoler som mottar tilskudd gjennom etablering av en ny enhet for tilsyn våren 2016. Dette arbeidet vil bli ytterligere styrket i 2017, og departementet vil også vurdere fremtidig organisering av tilsynsfunksjonen. Departementet gjennomførte høsten 2016 en kontroll av om regnskap og årsrapporten for 2015 ble levert til rett tid og var fullstendig. Institusjonene har mottatt tilsynsbrev med vedtak om pålegg på forhold som ikke er i samsvar med krav departementet og Stortinget stiller til bruk av midler og til rapportering. Det vil i løpet av 2017 bli utført en tilsvarende kontroll av regnskap og årsrapport for 2016.

5. RAPPORTERING OG RESULTATOPPFØLGING

Tilskuddsmottaker skal **innen 15. mars 2017** og **15. oktober 2017** rapportere data per henholdsvis 1. mars 2017 og 1. oktober 2017 inn til Database for statistikk om høyere utdanning – Fagskolestatistikk (DBH-F) i henhold til den spesifisering som foreligger på nettsidene til DBH-F: <http://dbh.nsd.uib.no/fagskole/>.

Tilskuddsmottaker skal innen **15. august 2017** sende inn til DBH-F:

- Halvårsregnskap for 2017
- Ledelseskommentar, egen mal nedenfor

Tilskuddsmottaker skal innen **15. februar 2018** sende inn til DBH-F:

- Foreløpig årsregnskap for 2017
- Ledelseskommentar, egen mal nedenfor

Tilskuddsmottaker skal innen **15. mars 2018** sende inn til DBH-F og departementet (postmottak@kd.dep.no):

- Årsrapport for 2017, egen mal vedlagt

Tilskuddsmottaker skal innen **1. juli 2018** sende inn til DBH-F:

- Revidert årsregnskap for 2017 med styrets beretning
- Revisors beretning

Presentasjon av regnskap med ledelseskommentarar

Halvårsregnskap og årsregnskap (foreløpig og endelig) for fagskolene skal inneholde resultatregnskap, balanse, kontantstrømoppstilling og noter presentert etter regnskapslovens bestemmelser og i samsvar med de krav Kunnskapsdepartementet har fastsatt. Departementets mal i excel-format for regnskapet skal brukes. Offentlig tilskudd, egenbetaling fra studentene og eventuelt annet tilskudd må fremgå av resultatregnskapet eller noteopplysninger. Fagskoler som i tillegg driver annen, økonomisk aktivitet innenfor samme virksomhet, må sørge for å holde denne aktiviteten regnskapsmessig atskilt, slik at det i regnskapet kan dokumenteres at tilskuddet er brukt etter forutsetningene, at fagskolen ikke er overkompensert og at det ikke har skjedd kryss-subsidiering. Det må i tillegg være omtale og oversikt med navn og beløp på transaksjoner mellom fagskolen og eier/nærstående enheter.

Halvårsregnskapet og foreløpig årsregnskap skal inneholde ledelseskommentarar til regnskapet. Vi ber om at denne struktureres etter følgende elementer:

1. Kortfattet beskrivelse av formålet med fagskolen
2. Bekreftelse på at regnskapet er avlagt iht. regnskapslovens bestemmelser og opplysninger om eventuelle avvik
3. Omtale av vesentlige endringer i resultat- og balanseposter i forhold til foregående års halvårs- eller årsregnskap
4. Omtale av vesentlige avvik mellom periodisert budsjett for 2017 mot resultatregnskap for 2017
5. Gjennomføring av årsplan med vekt på målene i tilskuddsbrevet, herunder søkningen til godkjente utdanninger
6. Gjennomførte investeringer i 2017 og planlagte investeringer i senere perioder
7. Trender og utvikling i inntekter og sentrale kostnader

Ledelseskommentarene skal signeres av daglig leder/rektor.

Kunnskapsdepartementet vurderer fagskolenes resultater og måloppnåelse basert på fagskolenes rapportering. Departementet utarbeider årlig en tilstandsrapport for fagskolesektoren med tall fra Database for statistikk om høyere utdanning - fagskolestatistikk. Dette arbeidet gir en oversikt over fagskolesektoren i sin helhet og gir gode muligheter for overordnede og lokale analyser, god styring av fagskolesektoren og kvalitetsutvikling innenfor fagskolefeltet. Tilstandsrapporten gjøres tilgjengelig på departementets nettsider: <http://www.regjeringen.no/kd>.

Samfunnssikkerhet og beredskap

For å bidra til en systematisk og god oppfølging av arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap i kunnskapssektoren, har Kunnskapsdepartementet utarbeidet [Styringsdokument for arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap i kunnskapssektoren](#) (senest revidert i oktober 2016). Krav, føringer og veiledning i styringsdokumentet må sees i sammenheng med styringslinjer, styringsvirkemidler og hjemmelsgrunnlag for de ulike eierskap og tilknytningsformer som gjelder for den enkelte virksomhet i kunnskapssektoren. For departementets underliggende virksomheter innebærer dette i hovedsak krav til arbeidet på feltet. For resten av sektoren, herunder fagskolene, må det i større grad forstås som sterke anbefalinger.

Fagskolene oppfordres til å utføre virksomhetstilpassede risiko- og sårbarhetsanalyser (ROS) minimum annet hvert år, ha oppdaterte krise- og beredskapsplaner og gjennomføre årlige kriseøvelser. Oppfordringene knyttet til samfunnssikkerhet og beredskap omfatter også informasjonssikkerhetsarbeidet. Vi viser til [UNINETTs veiledning til ledelsessystem for informasjonssikkerhet](#), Nasjonal sikkerhetsmyndighets [anbefalte tiltak mot dataangrep](#) og [Veiledning i beredskapsplanlegging](#) utarbeidet av Utdanningsdirektoratet og Politidirektoratet (revidert desember 2015).

6. SØKNAD OM STATSTILSKUDD FOR 2019

Fagskolene må innen **1. november 2017** sende departementet en søknad dersom det er ønskelig med en videreføring av statstilskudd i 2019. Foreløpig budsjett for 2019 skal vedlegges søknaden. Søknaden sendes til postmottak@kd.dep.no. Vedlagt følger mal for *vedlegg til søknad om statstilskudd for 2019*, som legges ved søknaden om statstilskudd. Det er foreslått endringer i tilskuddsordningen for fagskolene, jf. pkt. 4 ovenfor.

Med hilsen

Toril Johansson (e.f.)
ekspedisjonssjef

Lars Vasbotten
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer.

Vedlegg:

Mal for vedlegg til søknad om statstilskudd for 2019
Rapporteringskrav for Årsrapport (2017–2018)

Riksrevisjonen
Norsk senter for forskningsdata AS
Nasjonalt fagskoleråd

Adresseliste

Bårdar Akademiet AS

Designinstituttet

Det tverrfaglige kunstinstituttet i Bærum

Einar Granum kunsthøgskole

Fabrikken Asker Kunsthøgskole

Fagskolen i bokbransjen

Fagskolen Innlandet

Frelsesarmeens offiserskole AS

Hald internasjonale Senter

Kunsthøgskolen i Bergen

Kunsthøgskolen i Rogaland

Menighetsbibelskolen

Nordland kunst- og filmhøgskole

Ålesund kunsthøgskole